

Dosarul nr. 2r-611/2022
2-21105916-01-2r-27122022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (A. Romanăș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Bostan Afanasii,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de
Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Bostan Afanasii cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierilor din 13 septembrie 2022 și 14 noiembrie 2022 a Curții de
Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de
stat și s-a acordat lui Bostan Afanasii termen pentru înlăturarea neajunsurilor și
încheierii prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Bostan Afanasii, pe motiv
că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2021, OCN „Easy Credit” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Bostan Afanasii prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă
de 36 570 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în
sumă de 1 097,01 de lei.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central, a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat din contul lui Bostan Afanasii în beneficiul OCN „Easy Credit”
SRL suma restantă a împrumutului în mărime de 6 597 de lei, dobânda de întârziere
în mărime de 2 610 de lei, suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 26 388
de lei, taxa de stat în sumă de 1 067,85 de lei, proporțional părții admise.

În rest, pretenția cu privire la încasarea clauzei penale în sumă de 975 de lei și
a diferenței taxei de stat, a fost respinsă.

La 26 octombrie 2021, Bostan Afanasii a depus cerere de apel nemotivată,
solicitat scutirea de la plata taxei de stat, motivând prin starea materială precară,
fiind blocat contul salarial și având la întreținere un copil minor.

Prin încheierea din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă
cererea înaintată de Bostan Afanasii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la
depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel, oferind apelantului un

termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune cererea de apel motivată și bonul taxei de stat în sumă de 800,88 de lei.

Prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Bostan Afanasii privind acordarea unui termen suplimentar și restituită cererea de apel depusă de Bostan Afanasii împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Prin decizia din 29 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Bostan Afanasii împotriva încheierii din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, admis recursul declarat de Bostan Afanasii împotriva încheierii din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, casată încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecarea la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de Bostan Afanasii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel, oferind apelantului un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul taxei de stat în sumă de 800,88 de lei.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Bostan Afanasii, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 13 decembrie 2022, Bostan Afanasii, a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 13 septembrie 2022 și 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierilor contestate, repunerea în termen cu acordarea unui termen suplimentar pentru depunerea taxei de stat, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel nu a acordat termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor și că termenul de 10 zile nu este prevăzut expres, dar este unul la alegerea instanței de judecată.

A relatat recurentul că, din cauza că s-a aflat în concediul medical începând cu data de 13 octombrie 2022 și până la data de 13 noiembrie 2022, nu a avut posibilitate să înlătore neajunsurile indicate în încheierea din 13 septembrie 2022 a instanței de apel, fiind preocupat de sănătatea sa.

A menționat recurentul că, încheierea prin care nu sa dat curs cererii de apel a fost recepționată de către acesta la data de 01 noiembrie 2022 prin intermediul poștei terestre. La etapa de pregătire a cererii de apel motivate, au intervenit circumstanțe neprevăzute și anume boală, care a făcut imposibilă îndeplinirea actului în termenul acordat de către instanță.

A mai indicat recurentul că nu este împotriva să achite taxă de stat, însă, este în imposibilitatea să o achite din motiv că trebuie să procure medicamente costisitoare pentru reabilitare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 14 noiembrie 2022, care a fost expedită participanților la proces la data de 24 noiembrie 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 13 decembrie 2022 a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 177).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul relevă că, prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul lui Bostan Afanasii în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL suma restantă a împrumutului în mărime de 6 597 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 2 610 de lei, suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 26 388 de lei, taxa de stat în sumă de 1 067,85 de lei, proporțional părții admise. În rest, pretenția cu privire la încasarea clauzei penale în sumă de 975 de lei și a diferenței taxei de stat, a fost respinsă.

La 26 octombrie 2021, Bostan Afanasii a depus cerere de apel nemotivată, solicitat scutirea de la plata taxei de stat, motivând prin starea materială precară, fiind blocat contul salarial și având la întreținere un copil minor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de Bostan Afanasii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel, oferind apelantului un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune prin

intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul taxei de stat în sumă de 800,88 de lei. S-a explicat că cererea de înlăturare a neajunsurilor urmează a fi prezentată în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor, cererea de apel va fi restituită.

Încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expedită apelantului Bostan Afanasii la adresa de domiciliu „xxxx”, însă plicul poștal a fost restituit cu mențiunea „plecat”. Concomitent, copia actului judecătoresc din 13 septembrie 2022, a fost expedit și la adresa de corespondență indicată de către apelant „xxxx”, care la data de 01 noiembrie 2022 a fost recepționat de către soția recurentului, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8007549063AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 126).

Totodată, copia încheierii nominalizate a fost expedită la adresa poștei electronice indicate de către apelant în cererea de apel nemotivat „xxxx”, care a fost recepționată la data de 11 octombrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.123).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Bostan Afanasii, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, după pronunțarea încheierii din 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelantul/recurentul, la data de 15 noiembrie 2022, a expedit prin intermediul oficiului poștal cererea de apel motivată și cererea privind amânarea achitării taxei de stat.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 14 noiembrie 2022, în situația în care apelantul/recurentul nu a înlăturat neajunsurile admise la declararea apelului, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art. 365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul depunând la 26 octombrie 2021 cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

De asemenea, Colegiu reiterează că, prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantului i s-a acordat un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. Însă, Bostan Afanasii, în afara termenului indicat de către instanță, nu a înregistrat cererea de apel motivată și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Cu referire la argumentul recurentului precum că termenul de 10 zile este un termen foarte mic și că s-a aflat în concediul medical începând cu 13 octombrie 2022 și până la data de 13 noiembrie 2022, instanța de recurs îl consideră unul nejustificat și declarativ.

Aici Colegiul menționează că, încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost comunicată lui Bostan Afanasii, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică indicată de către acesta în cererea de apel nemotivată, la data de 11 octombrie 2022. Astfel, aflarea acestuia în concediul medical nu l-a lipsit de posibilitatea de a-și realiza dreptul său de a expedia prin intermediul altor mijloace de comunicare, care să asigure transmiterea textului cuprins, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, în termenul stabilit de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs reține că, încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expedită recurentului și prin intermediul poștei terestre, fiind recepționată de către soția acestuia la data de 01 noiembrie 2022, fapt confirmat de către Bostan Afanasii și în cererea de recurs. Or, termenul limită de depunere a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat fiind data de 13 noiembrie 2022, însă cererea de apel motivată a fost expedită, abia la data de 15 noiembrie 2022 (f.d.145).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În atare circumstanțe nu poate fi invocat faptul că lui Bostan Afanasii, i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările conturate supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierilor contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierile contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Bostan Afanasii.

Se mențin încheierile din 13 septembrie 2022 și 14 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptate în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Bostan Afanasii cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh